

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Septimus. Quae sit differentia inter mysticos fundos, dimensiones, sphaeras, regiones, vbi, situs mentales, operationes, seu verba, & status.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

sancta miscentur; quo ita tanquam hierarchici ordines, inferiores à superioribus illuminentur, altioraque abscondita diuinæ naturæ confortia distribuuntur, ad summi illius boni fruitionem continuandam, ac magis, magisque in charitate radicandam. quod quidem longè meliùs, faciliùs, clariùs, ac largiflue magis familiari colloquio, quam scripto fieri, præter quotidianam praxin ipsa ratio conuincit. quæ enim scripta sunt præsertim de vltimis, & perfectioribus tum statibus, tum operationibus; ea tanquam liber, quem Ioannes in cœlo vidit, intus & foris scriptum, duplicem habent in sui lectione difficultatem. primò quidem foris, & secundum verum, ac genuinum sensum; qui etiam ipsis scholasticis, & viris sacra doctrina maximè instructis, frequenter obscurus est. Secundò vero intus; quia nimirum in practico exercitio, difficulter elicitur ille mysticus sensus, seu potius species, ad Hic, & Nunc instans propria, ad veram, & vitaliter elicientem operationem necessaria. & hoc ipsum, vel quod mysticus scribat superficialiter, & speculatiuè, ac pro ut rationis iudicio de his sagax ingenium discurrere potest; vel quod etiam in sacra doctrina, & praxi amorosa expeditissimis contingit, quod ea quæ scripserunt, non nisi notabiliores status, operationes, & dispositiones respiciant; vel quod prudentiori loquutione opus sit in ijs, quæ in publicum abeunt, quam quæ auribus insonant.

quod postremum quidam non aduertentes, & fortè in sacra doctrina non satis versati, licet pij Catholici sint, quædam scripserunt, quæ iurè merito ab illis, quibus credita sunt eloquia Dei, reijciuntur.

Eapropter, familiares inter se amici Dei, frequenter in arcanis colloquijs magnam impendunt moram, & angelicis penè collationibus mutuò illustrantur; sibi ipsis, pro vt in sua quilibet arte facere solet, verba, terminos, ac similitudines fabricant; pro vt summa illa, & verbis inexplicabilia bona, quæ Deum diligentibus præparata sunt, exposcere videntur; vt exindè in prima illa veritate, simul idem lumen intelligendo, idem summum Bonum simul diligant, nemini dantes vllam offensionem: præsertim si cum alterius sexu, illa, de qua supra a dictum est, cautela adhibeatur. tum enim qui ex aduerso est, veretur; nihil habens mali loqui se nobis; nisi ad illam malitiæ colluuiem prolapsus sit, vt qualem se in brutali concupiscentia aduri sentit, tales etiam in cœlestibus colloquijs conuersantes, iudicet, cauilletque. cum autem frequenter quorundam verborum, & loquendi modorum fiat mentio, idèd hoc loco simul explicantur, & dicitur,

Qua sit differentia inter mysticos fundos, Dimensiones, Sphæras, Regiones, Vbi, situs mentale, operationes seu verba, ac status.

ART.

ARTICVLVS SEPTIMVS.

Ex christo totum a corpus compactum, & connexum per omnem iuncturam subministrationis corporis, secundum operationem in mensuram vniuscuiusq; membri, augmentum corporis facit, in adificationem sui in charitate. Ac si diceret, o pia anima, sicut suis spatij transseunt vniuersa sub sole, & omnia, & singula eorum quæ sunt; diuinæ, & ab oculis hominum absconditæ sapientiæ vestigium, & particulæ quædam sunt visibiles, & alijs, atq; alijs modis, potentijs, earumque intensioribus, aut remissioribus actibus perceptibiles; ita quoq; id, quod in mente nostra, ac spirituali natura, tanquam summè intelligibile quodammodo occultum est, & etiam supra intellectum, & mentem agitur; per varias perceptibiles differentias, & ad inferiora dimissiones, modo accommodatori, crassiori, & imaginationi, sensuique viciniori sese conformare debet: vsque ad resolutionem rerum materialium, quarum quidditas obiectum proprium est rationalis creaturæ.

Amor ergo, & veritas cum non habeant imaginem, maximè pro vt amor intellectum, & mentem excedit, & animam in optimo modo à Deo accipiendi, in hac vita constituit; & veritas supra verbum formatum, perfectum, & absolutum in spiritu, noticiam incomprehensibilem, vt id ex quo, aut de quo verbum formari potest, contineat; tanquam eminenti modo, operationibus potentiarum inferiorum

incommunicabilis sit: oportet, vt secundum naturæ ordinem, propter colligantiam virium animæ in vna essentia, & animæ, & corporis in vno esse compositi, vires superiores, & inferiores, & etiam corpus, & anima inuicem in se influant; quod in aliquo eorum superabundat.

Et ideo à perfectissimo ad perfectæ, & imperfectiora procedendo, cum anima in amoris excessu, verbi gratia, supra mentem, & actiones intellectus prius constituta, dein ad intellectus functiones restituta fuerit, pro subtilissimo, & primò, quod in spiritu contingit, est resultantia speciei Agalmatis, quæ diuinæ naturæ perfectissimam quandam similitudinem continet; vt iterum mentaliter operari possit: quousquè simili modo, amor intensus operationes intellectus extra statum suum dimoueat, ad alium amoris excessum. postquam autem post vicissitudines similium operationum ad noticiam reflexam mylticus descenderit; speciem aliquam dimissiore intellectionis fabricat, & situm quendam mentalem, vel vbi, simul coadstare animaduertet; dein si dimissius operatio fluat, phantasiz loco regionem aliquam, ceu orbicularem sphæram, in eaque dimensionem quandam sublimitatis, longitudinis, profundi, vel latitudinis obseruabit; quo ita in adificatione, seu maiori radicatione in charitate, totum hominis compositum, & connexum, per omnes iunctu-

R ras

ras operationis perficiatur, diuinaeque beneficentias proportionatè distribuat, tam infimis, quam supremis animæ viribus. & hinc fit, quod sicut non potest dicere oculus manui, opera tua non indigeo, aut caput pedibus, non estis mihi necessarij; ita etiam quæ supra intellectum, & mentem fiunt, non possunt dicere intellectui, & rationi, aut intellectus; ratione imaginationi, ac sensibus, non estis mihi necessarij. quia licet his, in supremis operationibus non indigeant; attamen in ordinario viuendi modo huius vitæ, & in ijs omnibus, quæ excessibus amoris inferiora sunt, plus, minus illis indigent: cum intellectus nostri obiectum, sit quidditas in materia corporea existens. atque hic est modus influendi à supremis viribus, ad inferiora; quando scilicet anima post amoris excessum, paulatim ad inferiora, & sibi innata relabitur.

Postquam verò, modo ordinario, per operationes intellectus agentis, à minus perfectis *a* ad perfectiora, & perfectissima ascendendum est; ab ijs quæ sensuum, & phantasiæ loco sunt, incipere cogitur. & tum, vt animus quodammodò de nouo, ad proprias operationes veltiri possit, omnium primo sentitur fundus; *b* qui aliud non est, quam à Deo in nobis concreata, & æternum (etiam in damnatis) durans ad Deum, vt ad summum bonum, tendentia, desiderium, seu diuinitatis gustus quidam. hic porrò fundus *c* duplici modo percipitur; Primò per mo-

dum cordis, siue centri, & pro vt ex eo principium operationum internarum profluit ad circumferentiam aliarum potentiarum, & operationum: & tum actuale exercitium vnitiui amoris fit in virtute concupiscibili, & sub ratione, summi boni dulciter amati. secundo verò percipitur hic fundus, seu ad Deum innata tendentia, in virtute intellectuali. quando supra affirmationem, seu amorosam in Deo bene efficientiam, per negationis præstantiam omnia transcenduntur, & in spiritu ad summum pulchrum, conformiter ad substantias separatas, depurata intelligentia, fit penetratio: prout de vtroque hoc fundo, præ omnibus Mysticis, Taulerus frequenter tolet vtilissimè, quamplurima loqui. hoc porrò fundo excitato, siue hoc ipsum per modum cordis, siue per modum spiritus, fiat; illicò visuri interno, vt infimum quid sensuum internorum, se se offerunt dimensiones quædam, scilicet latitudinis, longitudinis, sublimitatis, vel profunditatis: qui quidem visus, pro noua actuali interioritate à tumultu sensuum rerum mundi, seu quæ ad rem mysticam non pertinent, abducit, & vel dextrorsum, vel sinistrorsum, deorsum, vel sursum, pro vt in præsentiarum operatio spiritus ex postolauerit, attrahit; deinde in ad boni æterni perfectam similitudinem, scilicet orbicularem aliquam sphaeram, cælum, vel regionem quandam perducit, in eaque situm aliquem tribuit, plus minus animum eleuando, vel depri-

a Vt latius inf. paraph. 6. *b* Fundus mysticus quid sit. *c* Est duplex.

vel deprimendo; ac postmodum in Vbi aliquod constituit, ita vt taliter sit ibi vt similiter hic non sit, plusque ibi sit, vbi amat, quã vbi animat; a donec omnia dicta tanquam vmbra duntaxat, latibula, particulas, ac interpretes diuinæ magnitudinis, non amplius necessarios deserat, & puram summi boni speciem vel similitudinem, per intellectum agentem exprimat, atq; illic per intellectum patientem, totam rationem boni intellecti efformet: vt ab utroque intellectu pulchri amor resultet, quod idem est, ac verbum Mysticum proferre, seu per operationem internam, purè Deum intelligere, & diligere, & hoc ipsum ita continuo per successiuas operationes, seu nouos, semperque dilucidiores intuitus, & sublimiores amoris actus, ex naturali intellectus, & voluntatis fecunditate, facillè, iucundeque in ipsa fruitione, etiam quasi ignoranter, & absque notitia reflexa, seu quod actu operans ad hoc se reflectat, profectus: donec tandem mentis deserens actiones, impetu amoris extra proprium statum, in diuinæ naturæ consortium felicissimè dimoueat. & hoc quidem per omnia apud illos, qui pro consuetudine exercitatos habent sensus; (præsertim si animum gratia ad mensuram doni sapientiæ, sanatum habeant) tam celeriter contingit, vt vix aliquos liceat conficere passus, quin anima ab infimis vsque ad suprema, conscendat, scilicet in exerci-

tio actus, seu pro hic, & nunc: id quod in vnica horula orationis mentalis, vel pluries fieri consuevit; licet mysticus hoc ipsum non aduertat, siue praxis, siue iudicij defectu. hæc tamen celeritas, per modum status, id est, secundum vniformem (vt plurimum) modum operandi locum non habet. priusquam enim verbi gratia, per statum vnionis ab infimis per media vsque ad suprema omnia perlustrat, ascendatque; dies, anni, & tempora labuntur. & ideò alia est operatio illic in exercitio transiens, &, vt ita dicam paruis, & minutis operationibus fruitionem continuans; & alia, per statum, lineam maioris radicationis in charitate, & vt ita dicam, magna, & longa affirmatione, vel negatione, extendens, pro vt latius tam in deductione statuum, quam pro exercitio actus, operationum, per totam hanc summam explicatur. hic autem ad maiorem notitiam consequenter subijcitur.

*Breuis deductio eorum, quæ eueniunt
in praxi per omnes status secundæ
partis.*

ARTICVLVS OCTAVVS.

Existimabam vt cognoscerem hoc, labor est ante me, donec intrem in sanctuarium Dei, & intelligam in c nouissimis eorum. Ac si diceret, ô pia anima, quæ in statibus prima parte explicatis, propter varias, & insignes diuinæ præsentia

R 2

benè

a Vt latius infra Dec. 4. n. 6. & paraph. 6. & 9. b Quomodo proferatur verbum Mysticum. c Psal. 72.